

relațiilor ruso-muntenegrene la sfârșitul secolului al XIX-lea — începutul secolului al XX-lea (p. 286—302); **K. L. Strukova**, *În legătură cu problema activității intelectualității macedonene în Rusia la începutul secolului al XX-lea* (p. 184—186); **G. P. Cernakova**, *Karel Havlíček — Borkovski și cenzura țaristă*, (p. 163—175); **E. V. Kiselev**, *Pe urmele unei scrisori a lui N. P. Ogarev și A. I. Herțen* (p. 159—164).

S. IANCOVICI

Вопросы Истории Славян, Voronej, Universitatea de stat, 1963, nr. 1, 206 p.

Prima fasciculă a noii reviste de istorie a slavilor inițiată de către slaviștii din centrul universitar Voronej aduce câteva contribuții de adâncire și interpretare nouă dată unor probleme de istorie a popoarelor slave.

S. P. Bobrova dezbată *Unele probleme privind stăpînirea pămîntului de către țărani în Serbia, din secolul al XII-lea pînă în prima jumătate a secolului al XIV-lea* (p. 9—42). În articolul *Despre cercetarea istoriei Raguzei* (p. 43—59), **N. P. Mananciova** trece în revistă cronicile și scrierile pînă în vremea noastră referitoare la istoria Republicii raguzane. **D. Anghelov** prezintă *Metodele diplomației bizantine în raporturile cu Bulgaria, după datele cuprinse în scrisorile patriarhului Nicolae Misticul al Constantinopolului* (p. 60—68). **G. I. Liptanicova** se ocupă de *Studiul mișcării huseite în istoriografia rusă dinainte de revoluție* (p. 69—92). O izbitută sistematizare a concepțiilor lui K. Marx și F. Engels « despre cheștiunea orientală în ajunul războiului Crimeii » (p. 123—126) dă **N. T. Sapronova**.

O contribuție nouă aduce **N. A. Zadonschi** la cunoașterea « Artelului sacru », adică a grupului de decembriști republicani, organizat în 1814 de **N. N. Muraviov** (p. 165—177).

I. Ianu tratează *Istoria creării Organizației revoluționare interne macedonene* (p. 155—164), iar **V. M. Povaliev** descrie *Activitatea revoluționară a lui R. Dragović în perioada formării Partidului Social-Democrat sîrb* (p. 137—154).

Acestea și alte materiale mai puțin importante oglindesc programul și orientarea revistei, ilustrate și prin coperta ei cu titlul scris în mai multe limbi slave. Inițiativa promițătoare a istoricilor slaviști de la Voronej, pe care o salutăm cu căldură, dovedește creșterea interesului pentru problemele de slavistică și a dorinței de colaborare cu specialiștii din diferite țări.

S. IANCOVICI

Известия на Института за история, Sofia, Ed. Academiei Bulgare de Științe, 1963, Nr. 12, 129 p.; Nr. 13, 293, p.

Ca de obicei, revista Institutului de istorie din Sofia cuprinde articole, comunicări, materiale, recenzii și note bibliografice care interesează în primul rînd, așa cum este și firesc, istoria Bulgariei. În același timp însă, o serie de articole merită să fie cunoscute și de cercetătorii noștri, deoarece se referă și la domenii mai largi, cum ar fi relațiile dintre țările slave și balcanice, legăturile cu țara noastră etc. Din acest punct de vedere o importanță deosebită o prezintă articolul **Bistrei Tvetkova**, cunoscută prin lucrările sale anterioare referitoare la o perioadă mai puțin studiată din istoria Bulgariei, și anume aceea a primelor secole ale dominației otomane. Sub titlul *Asupra vămilor și taxelor din unele orașe bulgare în secolul al XVI-lea* (nr. 13, p. 183—260), autoarea publică un număr de 13 legiuiri turcești inedite, care reglementează taxele vamale și comerțul din câteva orașe bulgare, printre care porturile dunărene Nicopol, Ruse, Oreahovo ș.a. Aceste texte se află împreună într-un codice păstrat la Biblioteca Națională din Paris (Fonds Turc, 85). Desigur cercetătoarea bulgară se interesează în primul rînd de instituțiile feudale turcești, de economia urbană și de politica fiscală dusă de Imperiul Otoman în teritoriile bulgare. *Toate aceste documente ne dau însă date foarte prețioase asupra comerțului care se făcea în secolul al XVI-lea între aceste teritorii și Țara Românească*. Apar mărfurile, apar negustorii, condițiile în care se făcea schimbul, taxele vamale și destinația lor etc. Din textul documentelor se vede că exportul de sare și de oi din Țara Românească la sud de Dunăre era atît de intens, încît a impus o anumită reglementare prin legi speciale. Transporturile se făceau mai ales pe la